

tenet i praktisk produktion i hvert enkelt land enten gennem en licenstager eller f. eks. et datterselskab kun være mulig, hvis der er sikkerhed for et marked med en lønsom afsætning af produktionen.

En sådan sikkerhed gives ikke, hvis konkurrerende produkter, der er fremstillet på basis af det samme patent i andre lande i kraft af konsumtionsprincippet frit kan bevæge sig ind i det pågældende land og sælges billigere.

Der er i princippet kun én udvej, at ophæve udøvelsespligten, i den forstand at den skal anses for opfyldt, hvis markedet dækkes ved import fra det land, hvor produktionen finder sted.

Der vil herefter ske det, at der i stedet for produktion i hvert enkelt land produceres for hele EF-området på steder, hvor det er mest hensigtsmæssigt, bl. a. med hensyn til muligheden for at skaffe arbejdskraft, få egnede lokaliteter og den nødvendige tekniske ekspertise. Der er således tale om en reform, som i det lange løb vil have en prisdæmpende effekt, fordi man har fjernet muligheden for, at patenthaverne kan drive en differentieret prispolitik i de enkelte lande på grundlag af de pågældende nationale patenter.

Ophævelsen af udøvelsespligten i de enkelte EF-lande er således – i tilfælde af gennemførelse af Fællesskabets Patentkonvention – uløseligt forbundet med den fri bevægelighed for patenterede produkter. Dette forhold er af særlig interesse for Danmark, hvor industrien i særlig grad er sammensat af mindre og mellemstore virksomheder. Disse vil have særligt vanskeligt ved at magte etablering af produktion for egen regning i hvert enkelt land, således som konsumtionsprincippet i sig selv fører til som ovenfor beskrevet. Disse virksomheder vil være mere interesseret i at kunne levere til ét samlet større marked fra produktion her i landet. Men det må selvsagt være en forudsætning, at gensidighed er til stede, d.v.s. at udøvelsespligten er ophævet i samtlige EF-lande.

Bestemmelserne om fri bevægelighed over landegrænserne uanset de enkelte nationale patenter gælder i princippet allerede på nuværende tidspunkt i kraft af EØF-traktatens bestemmelser, særlig art. 36, 85 og 86, således som disse bestemmelser er fortolket af EF-domstolen ved nogle centrale afgørelser truffet i årene 1966–1974.

Der er en vis tvivl om den nøjagtige rækkevidde af afgørelserne, men retsstillingen er dog så klar, at den har fundet udtryk i Fællesskabspatentkonventionens art. 32 og 81, der i det væsentlige må betragtes som en konstatering af, hvad der allerede

er gældende fællesskabsret til brug for denne konventions formål, når den træder i kraft.

Konventionens art. 90 giver hver af de kontraherende stater mulighed for at erklære, at den forbeholder sig ret til at bestemme, at de af dens domstole, der behandler sager om krænkelse af et fællesskabspatent, med parternes samtykke kan træffe afgørelse vedrørende virkningerne af fællesskabspatentet inden for den stat, hvor domstolene er beliggende.

Artikel 90 vil gøre det muligt at lægge afgørelsen af spørgsmålet om både indgreb og gyldigheden af et EF-patent for så vidt angår Danmark ved danske domstole, mens EF-patentkonventionen i øvrigt opererer med et system, hvorefter ugyldighedskendelse kun kan ske ved Den europæiske Patentmyndighed, og hvorefter de nationale domstole pådømmer sager om indgreb i patentet evt. på grundlag af en udtalelse om sagen fra Den europæiske Patentmyndighed.

Det vil formentlig være bedst i overensstemmelse med Romtraktatens system med præjudicielle afgørelser, at Danmark undlader at tage forbehold i henhold til art. 90, således at danske domstole, om de ønsker det, kan bygge deres afgørelser vedrørende EF-patenter på udtalelser fra Den europæiske Patentmyndighed. Forslaget bygger på den forudsætning, at et forbehold i henhold til art. 90 ikke tages.

Forbehold over for PCT, kapitel II om international, forberedende patenterbarhedsprøvning.

Stater, der tiltræder PCT, kan i henhold til traktatens art. 64 tage forbehold om, at de ikke er bundet af bestemmelserne om patenterbarhedsprøvning, i henhold til traktatens kap. II, den såkaldte »Fase 2«. Dette betyder i så fald, at ansøgere, der er hjemmehørende i vedkommende stat, ikke kan få udført en sådan prøvning hos de internationale myndigheder, og at ansøgninger ikke kan videreføres på grundlag af »Fase 2«.

I en deklaration, der er knyttet til EF-patentkonventionen, har EF-landene aftalt, at de vil rådføre sig indbyrdes med hensyn til bl. a. en reservation som den her nævnte.

De pågældende bestemmelser i konventionen vil træde i kraft, når 3 stater, der opfylder de specielle krav for ratifikation, har tiltrådt også kapitel II.

PCT-udvalget i Danmark afgav i 1970 en beretning om PCT-planen. Det siges heri, at dansk industri har givet udtryk for, at den lægger mest vægt på planens første fase, idet man finder det værdifuldt, at nyhedsundersøgelser bliver centraliseret og foretaget så hurtigt som muligt. Derimod